

2025 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ – ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΘΕΜΑ Α1

Στο κείμενο η Μπάρμπα Παραπομπή παραθέτει την άποψή της για την ανθρώπινη δημιουργικότητα. Αυτή συσχετίζεται με τη συνδυαστική σκέψη ήδη γνωστών ιδεών με νέες, είναι απεριόριστη και βοηθά τον άνθρωπο να εκπληρώνει σημαντικούς στόχους, όπως η θεραπεία ασθενειών και η εξερεύνηση του διαστήματος. Διαμορφώνεται ήδη από την βρεφική ηλικία και δεν περιορίζεται σε ενήλικους καλλιτέχνες ή εφευρέτες ούτε σε άτομα με ιδιαίτερα ταλέντα. Τέλος, μπορεί να αντισταθμίσει τους κοινωνικούς παράγοντες που εμποδίζουν τη γνωστική ανάπτυξη των ανθρώπων.

ΘΕΜΑ Β

Β1. α. Σωστό

β. Σωστό

γ. Λάθος

δ. Λάθος

ε. Σωστό

Β2. Γλωσσικές επιλογές που επιβεβαιώνουν ότι πρόκειται για επιστημονικό λόγο:

α. Ειδικό/επιστημονικό λεξιλόγιο («πολυαισθητηριακές εμπειρίες μάθησης και ζωής», «αποκλίνουσας σκέψης»). Προσδίδει σαφήνεια, ακριβολογία, εγκυρότητα, αξιοπιστία, επιστημονικό ύφος και δείχνει ότι ο πομπός είναι γνώστης του θέματος)

β. Ονοματοποίηση («Στο ίδιο πνεύμα, ... προβληματικές καταστάσεις.» Επιφέρει συμπύκνωση νοημάτων, προσφέρεται για την έκφραση σύνθετων εννοιών και χαρακτηρίζει τα επιστημονικά κείμενα)

(εναλλακτικά: **γ. παθητική σύνταξη** («Η δημιουργικότητα νοείται», «έχει επιβεβαιωθεί», «εξασφαλίζονται ευκαιρίες») Το ύφος γίνεται απρόσωπο, επίσημο, ουδέτερο, τυπικό και αποστασιοποιημένο, όπως ταιριάζει σε κείμενα του επιστημονικού/ακαδημαϊκού λόγου.

B3. α. Ο τίτλος του κειμένου 2 είναι ευφάνταστος και πρωτότυπος, αποτελεσματικός, ελκυστικός, κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη και ανταποκρίνεται πλήρως στο περιεχόμενο που ακολουθεί, ότι δηλαδή η ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης ξεκινά από την βρεφική ηλικία. Αυτό το πετυχαίνει με τη μεταφορική/συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας «από την κούνια», τη χρήση του Ενεστώτα που δηλώνει διαχρονικότητα του φαινομένου σε Οριστική έγκλιση που δηλώνει βεβαιότητα και τη λέξη – κλειδί «δημιουργικότητα» που καθιστά αμέσως σαφές το θέμα.

β. Η περίοδος λόγου που δίνεται για μετατροπή βρίσκεται σε ενεργητική σύνταξη.

Μετατροπή σε παθητική:

Θα πρέπει, επομένως, να μελετηθούν οι συνθήκες εκείνες από τις οποίες επηρεάζεται αρνητικά η ανάπτυξη των δημιουργικών γνωστικών ικανοτήτων του βρέφους.

Αλλαγές ύφους : 1) το ύφος γίνεται πιο απρόσωπο, ουδέτερο, επίσημο

2) πιο σύνθετο, επιστημονικό, όπως ταιριάζει στον
ακαδημαϊκό λόγο, εφόσον πρόκειται για τα λόγια της
Μπάρμπαρα Πομιεχόφσκα , η οποία είναι
νευροεπιστήμονας με ειδίκευση στη βρεφική και
πρώιμη ηλικία.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ο ήρωας του κειμένου 3 μας παρουσιάζει τη ζοφερή κατάσταση που βιώνει στον χώρο εργασίας του, όπου παρατηρεί την έλλειψη φρεσκάδας και δημιουργικότητας στους συναδέλφους του, γεγονός που τον προβληματίζει και τον απελπίζει. Με την κυριαρχία του α' ενικού προσώπου στην αφήγηση («ανεβαίνω», «μελετώ», «διαπίστωσα») μας περιγράφει τα απογοητευτικά προσωπικά του βιώματα στο γραφείο όπου εργάζεται, παρατηρώντας την συμπεριφορά ρουτίνας που έχει κυριεύσει τους συναδέλφους του, την επαγγελματική τους αλλοτρίωση, όπως διαφαίνεται από τις μεταφορές «πώς έγινε και μαζεύτηκαν όλες οι μπαγιάτικες φάτσες πάνω στο δικό μου κεφάλι», «θα τους έχει αποξηράνει έτσι, σώμα και καρδιά το πολύ διάβασμα». Αναζητά, λοιπόν,

τη δημιουργικότητα στους νέους που φοιτούν σε ακαδημαϊκές σχολές, βιώνοντας όμως μια ακόμη απογοήτευση και εκφράζοντας τον φόβο ότι το μέλλον θα είναι χειρότερο. Αν και σκέφτεται να αλλάξει επάγγελμα, αναζητώντας τη δημιουργική πνοή στην εργασία, θεωρεί πως δεν είναι εύκολο, γιατί δεν διαθέτει τα απαραίτητα εφόδια, όπως δηλώνουν οι συνεχόμενες αρνήσεις «ούτε τέχνη ξέρω, ούτε για να πάω μαθητευόμενος έχω την ηλικία και το κουράγιο, αλλά ούτε τα χαρτιά και τα κατάστιχα χωνεύω.» Τέλος, διατυπώνει την ευχή να είχε ασχοληθεί με χειρωνακτικό επάγγελμα διατηρώντας όμως την προσωπική του ταυτότητά, όπως δηλώνεται με την επανάληψη του επιθέτου «ίδιος» («παράλληλα όμως να έχω αυτή την ίδια ψυχή, τις ίδιες γνώσεις και τα ίδια μυαλά.»)

Σε ανάλογη περίπτωση θα προσπαθούσα να βρω τρόπους για να ανανεώσω το ενδιαφέρον μου στον επαγγελματικό μου χώρο, θα επιδίωκα τη συνεργασία με συναδέλφους με τους οποίους ίσως μοιραζόμουν την ίδια απογοήτευση, θα βελτίωνα ίσως την αισθητική του χώρου εργασίας μου, για να νιώθω τον χώρο πιο οικείο. Αν όμως παρά τις προσπάθειές μου δεν άλλαζε η κατάσταση προς το καλύτερο, θα εξέταζα σοβαρά την περίπτωση αλλαγής επαγγέλματος.

(Στο δεύτερο ερώτημα κάθε απάντηση είναι αποδεκτή, αρκεί να είναι τεκμηριωμένη)

ΘΕΜΑ Δ1

ΑΡΘΡΟ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ:

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με αφορμή μία έρευνα των Πανεπιστημίων Μπέρμιγχαμ και CEU της Αυστρίας, η οποία συμπεραίνει ότι η δημιουργική σκέψη ξεκινά από την βρεφική ηλικία, θα υποστηρίξω στο άρθρο μου ότι το σχολείο οφείλει να καλλιεργεί την ικανότητα αυτή στους μαθητές και στις μαθήτριες, για να συμβάλλει στην πρόοδο ατόμων και κοινωνιών.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

α' ζητούμενο:

ΙΔΕΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 1

- Η δημιουργικότητα συνδέεται με την αποτελεσματικότητα, την καινοτομία, την επίλυση προβλημάτων και την αποκλίνουσα σκέψη.
- Είναι πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά αδιαμφισβήτητη.
- Αναπτύσσει τη φαντασία και την κατανόηση σύνθετων εννοιών.
- Παρέχει ευκαιρίες στα παιδιά να εκφράσουν συναισθήματα, αγωνίες και σκέψεις.
- Αναδεικνύει την ιδιαιτερότητα και τη μοναδικότητα κάθε μαθητή/μαθήτριας.

ΙΔΕΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 2

- Η δημιουργική σκέψη είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας.
- Προϋποθέτει και άρα καλλιεργεί τη συνδυαστική σκέψη με τον συνδυασμό γνωστών και νέων εννοιών.
- Προάγει τις τέχνες, τις εφευρέσεις, τα ιδιαίτερα ταλέντα του ατόμου.
- Περιορίζει την αρνητική επίδραση παραγόντων όπως η φτώχεια, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο της οικογένειας, το ανθυγιεινό περιβάλλον διαβίωσης, η έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης και η κακή διατροφή, που αποτελούν εμπόδια για την γνωστική ανάπτυξη των παιδιών.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΙΔΕΕΣ

- Η καλλιέργεια της δημιουργικής σκέψης στο σχολείο κάνει το μάθημα πιο μαθητοκεντρικό, ενδιαφέρον και ευχάριστο.
- Συμβάλλει στην αυτοεκτίμηση του παιδιού/εφήβου.
- Μέσω της αυτοέκφρασης και ικανοποίησης μειώνει την ενδοσχολική βία και επιθετικότητα.
- Διαμορφώνει ικανούς και χρήσιμους πολίτες για τη δημοκρατική κοινωνία.
- Συνεισφέρει στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική-καλλιτεχνική ανάπτυξη ατόμων και συνόλων.

β' ζητούμενο:

Οι υποψήφιοι/ες καλούνται να παρουσιάσουν τους προσωπικούς τρόπους με τους οποίους εκφράζουν τη δημιουργικότητά τους.

Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν σε καλλιτεχνικές ή αθλητικές δραστηριότητες, ανάγνωση βιβλίων, εθελοντισμό, συμμετοχή στα κοινά, επαφή με τη φύση με κάποιον δημιουργικό τρόπο...

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά, η δημιουργική σκέψη είναι απαραίτητη σε όλους τους τομείς της ζωής, ατομικής και συλλογικής. Γι' αυτό αποτελεί αναγκαιότητα το σύγχρονο σχολείο να την αναδεικνύει και να την καλλιεργεί μέσα από την μαθησιακή διαδικασία.

***ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:** Οι υποψήφιοι καλούνται να διαλέξουν 2-3 στοιχεία ανά ζητούμενο και να τα αναπτύξουν, αποφεύγοντας τη «λίστα ιδεών».

ΟΡΟΣΗΜΟ ΡΑΦΗΝΑΣ

ΝΑΤΑΣΑ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ ΜΠΕΝΑ